

E-fatura Kapsamındakilere Mal Tesliminde Belge Düzeni

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	B.07.1.GİB.4.34.19.02-105[229-2012/VUK-1- . . .]--112894
Tarih	09.08.2016

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İSTANBUL VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 11395140-105[229-2012/VUK-1- . . .]--112894 09.08.2016

Konu : E-fatura Kapsamındakilere Mal Tesliminde Belge Düzeni

İlgide kayıtlı özelge talep formunda ve ek dilekçenizde; şirketinizin araçla marketlere, bakkal ve büfelere ürün satışı yaptığını, 01.04.2014 tarihine kadar 173 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği'nin C/1-a maddesine göre "muhtelif müşterilere" ibaresiyle tek irsaliye kesip ürün alan firma adına araçta fatura düzenleyip, araçtaki irsaliye numarasını düzenlenen fatura üzerine yazarak müşteriye mal teslim edildiği belirtilerek, 01.04.2014 tarihinden sonra e-fatura uygulamasına geçildiğinde şirketinizin

yukarıda belirtilen durumda ne yapması gerektiği hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun Mükerrer 242'nci maddesinin 2 nci fıkrasının 5766 sayılı Kanunun 17 nci maddesiyle değiştirilen 5'nci paragrafı uyarınca; Maliye Bakanlığı, elektronik defter, belge ve kayıtların oluşturulması, kaydedilmesi, iletilmesi, muhafaza ve ibrazı ile defter ve belgelerin elektronik ortamda tutulması ve düzenlenmesi uygulamasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkili olduğu belirtilmiş ve aynı Kanunun Mükerrer 257'nci maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendinde de Maliye Bakanlığı'nın, tutulması ve düzenlenmesi zorunlu defter, kayıt ve belgelerin mikro film, mikro fiş veya elektronik bilgi ve kayıt araçlarıyla yapılması veya bu kayıt ortamlarında saklanması hususunda izin vermeye veya zorunluluk getirmeye, bu konuda uygulama usul ve esaslarını belirlemeye yetkili olduğu hükme bağlanmıştır.

Maliye Bakanlığı'na tanınan bu yetkiler çerçevesinde yaygın olarak kullanılan belgelerden biri olan "faturanın" elektronik belge olarak düzenlenmesi, elektronik ortamda iletilmesi, muhafaza ve ibraz edilmesine ilişkin usul ve esaslara yönelik olarak 397, 416, 421, 424, 433, 447 ve 448 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile düzenlemeler yapılmıştır.

Diğer taraftan 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 230 uncu maddesinin 5 numaralı bendinde; "Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası, (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.

Malın, bir mükellefin birden çok iş yerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir. Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıtırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz.)" hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanunun 231 inci maddesinin birinci fıkrasının 5 numaralı bendinde ise, "Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami yedi gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 173 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin C/1-a bölümünde, "Alıcıların kimler olacağı ve ne miktarda mal alacakları belli olmayan ve alıcılara iş yerlerinde teslim edilmek üzere, satıcı tarafından kendi nakil vasıtası ile mal gönderilmesi halinde; nakil vasıtasına yüklenen tüm mallar için tek bir sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve düzenlenen sevk irsaliyesinin müşterinin adı ve adresi bölümüne "Muhtelif Müşteriler" ibaresi ile nakil vasıtasının plaka numarası ve sürücünün veya araçta bulunan satışa yetkili kimsenin adının yazılması mümkündür. Bu tür sevk irsaliyesi ile alıcılara gönderilen ve alıcının talep ettiği miktarda teslim edilen malların faturaları malın teslimi anında düzenlenecek ve bu faturalara sevk irsaliyesinin numarası kayıt edilecektir. Ayrıca, her satış için sevk irsaliyesi düzenlenmeyecek, ancak, faturaya işyerinde teslim edildiğine ilişkin şerh verilecektir. Bu şekilde düzenlenmiş sevk irsaliyesi ile sevk edilen mallar için yedi günlük süre beklenilmeksizin faturanın malın teslimi anında düzenlenmesi zorunludur..." düzenlemesi mevcuttur.

Yapılan açıklamalara göre; malın sevk irsaliyesi ile alıcılara gönderilmesi halinde teslim edilen mallara ait e-fatura, malın teslimi anında düzenlenebiliyorsa 173 No.lu Vergi Usul Kanunu Tebliğinde açıklandığı üzere kağıt fatura uygulamasında olduğu gibi sevk irsaliyesinin numarası yazılarak e-fatura düzenlenebilecektir.

Ancak düzenlenecek e-fatura malın teslimi anında düzenlenemiyorsa; mezkûr Tebliğ düzenlemesi uyarınca "Muhtelif Müşteriler" ibareli tek bir sevk irsaliyesi düzenlenerek müşterilere sevk edilen malların e-fatura uygulamasına kayıtlı alıcılara teslimi anında her bir alıcı adına yeni bir sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve bu irsaliye üzerine "Muhtelif Müşteriler" ibareli düzenlenen sevk irsaliyesinin tarih, seri ve sıra numarasının yazılması suretiyle belge düzeni temin edildikten sonra teslim edilen mallara ilişkin e-faturanın azami yedi gün içinde düzenlenmesi mümkün bulunmaktadır.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(**) Talebiniz zerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026